

QUẢN LÝ DẠY HỌC THỰC HÀNH Ở TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THỂ DỤC THỂ THAO HÀ NỘI THEO HƯỚNG HÌNH THÀNH TÍNH KỶ LUẬT CHO SINH VIÊN

MANAGING PRACTICAL TEACHING AT THE CENTER FOR NATIONAL DEFENSE AND SECURITY IN HANOI UNIVERSITY OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS PEDAGOGY TOWARDS FORMING DISCIPLINE FOR STUDENTS

ThS. Lý Hoài Nam

Trung tâm GDQP&AN, Trường ĐHSPTDTT Hà Nội

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQP&AN) cho sinh viên ở các trung tâm GDQP&AN là nhiệm vụ quan trọng, có ý nghĩa chiến lược nhằm góp phần xây dựng nền quốc phòng toàn dân vững mạnh, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam, thông qua đó góp phần xây dựng, hình thành những phẩm chất, nhân cách của con người mới xã hội chủ nghĩa. Chỉ thị 12/CT/TW của Bộ Chính trị ngày 03 tháng 5 năm 2007 về *Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác GDQP-AN trong tình hình mới* đã chỉ rõ: "Phải tăng cường công tác GDQP&AN cho toàn dân, trước hết là đối với cán bộ các cấp, các ngành của Đảng và Nhà nước và thế hệ trẻ học sinh, sinh viên". Nội dung GDQP&AN cho sinh viên rất phong phú, đa dạng, trong đó một trong những đặc trưng nổi bật đó là hoạt động dạy học thực hành GDQP&AN. Cùng với hoạt động giảng dạy lý thuyết, hoạt động dạy học thực hành GDQP&AN có ý nghĩa quan trọng nhằm giúp sinh viên thực hiện các động tác về kỹ thuật, chiến thuật có thể vận dụng khi có các tình huống quốc phòng xảy ra.

Cùng với công tác GDQP&AN, việc hình thành tính kỷ luật (HTTKL) của sinh viên là xuất phát từ yêu cầu của mục tiêu GDQP&AN đã được Đảng, Nhà nước xác định, góp phần đào tạo toàn diện, cả phẩm chất, năng lực. Nghị định số 116/NĐ-CP của Thủ tướng chính phủ về giáo dục quốc phòng-

an ninh ngày 01/05/2007 xác định: "Giáo dục quốc phòng- an ninh nhằm góp phần đào tạo con người phát triển toàn diện có đạo đức, có sức khỏe và kiến thức quốc phòng, kỹ năng quân sự cần thiết để tham gia vào xây dựng nền quốc phòng toàn dân, bảo vệ vững chắc Việt Nam xã hội chủ nghĩa". Như vậy, GDQP&AN cho học sinh, sinh viên là chủ trương lớn của Đảng, Nhà nước, vấn đề có ý nghĩa quan trọng trong chiến lược đào tạo con người mới XHCN. Do vậy, sinh viên không chỉ cần có kiến thức chuyên môn, mà quan tâm làm tốt công tác GDQP&AN, nhằm trang bị kiến thức quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc, đồng thời HTTKL cho sinh viên.

Nhận thức rõ vấn đề này, trong những năm qua, Trung tâm GDQP&AN Trường Đại học Sư phạm Thể dục thể thao Hà Nội (ĐHSPTDTTTHN) đã thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo việc quán triệt, giáo dục nâng cao nhận thức trách nhiệm, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên GDQP&AN, tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, thao trường, bãi tập, đổi mới nội dung chương trình và phương pháp dạy học theo hướng HTTKL cho sinh viên. Chính vì vậy, kết quả dạy học thực hành GDQP&AN cho sinh viên của Trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTTHN đã thu được những kết quả tốt, đồng thời thông qua đó HTTKL của sinh viên. Nhiều sinh viên ra trường tham gia hoạt động ở nhiều lĩnh vực, trên các vùng, miền của Tổ quốc đã có những

đóng góp tích cực vào sự nghiệp củng cố QP-AN, bảo vệ Tổ quốc.

2. NỘI DUNG QUẢN LÝ DẠY HỌC THỰC HÀNH Ở TRUNG TÂM GDQP&AN TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THỂ DỤC THỂ THAO HÀ NỘI THEO HƯỚNG HÌNH THÀNH TÍNH KỸ LUẬT CHO SINH VIÊN

2.1. Quản lý mục tiêu, chương trình dạy học thực hành theo hướng hình thành tính kỹ luật cho sinh viên tại trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN

Quản lý mục tiêu, chương trình dạy học thực hành theo hướng HTTKL cho sinh viên nhằm bảo đảm mục tiêu, chương trình dạy học thực hành ở Trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN được thực hiện theo kế hoạch xác định; đó là pháp lệnh của Nhà nước do Bộ Giáo dục & Đào tạo ban hành. Yêu cầu đối với Trung tâm GDQP&AN là phải nắm vững chương trình, tổ chức cho giáo viên tuân thủ một cách nghiêm túc, không được tùy tiện thay đổi, thêm bớt làm sai lệch chương trình dạy học (nếu có thay đổi, bổ sung phải theo hướng dẫn của Bộ Giáo dục & Đào tạo).

Quản lý mục tiêu, chương trình dạy học thực hành theo hướng HTTKL cho sinh viên ở trung tâm GDQP&AN tập trung vào:

- Bảo đảm dạy học được tiến hành hướng đến hình thành kỹ năng, kỹ xảo thực hành các môn GDQP&AN với phẩm chất tuân thủ kỷ luật quân sự

- Chỉ đạo cụ thể, chi tiết hóa mục tiêu, chương trình dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

- Yêu cầu cán bộ quản lý, giảng viên nắm vững mục tiêu, chương trình, nội dung dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

- Yêu cầu giảng viên lập kế hoạch dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL của học kì, năm học và kiểm tra phê duyệt.

- Theo dõi việc thực hiện chương trình hàng tuần, hàng tháng của giảng viên.

- Thực hiện nhiều hình thức thanh tra, kiểm tra (thông qua sổ đầu bài, dự giờ, phiếu báo giảng, sổ dự giờ, lịch kiểm tra học tập) bảo đảm không bị cắt xén, dồn ép bài học, dạy học thực hành GDQP&AN.

Để việc quản lý thực hiện mục tiêu, chương trình dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL đạt kết quả, đảm bảo thời gian cho việc thực hiện chương trình dạy học, cần phải chú ý sử dụng kế hoạch giảng dạy của từng khóa như là công cụ để theo dõi, điều khiển và kiểm soát tiến độ thực hiện mục tiêu, chương trình dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL, để kịp thời có những chỉ đạo điều chỉnh hiệu quả.

2.2. Quản lý soạn bài và chuẩn bị lên lớp dạy học thực hành theo hướng hình thành tính kỹ luật cho sinh viên tại trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN

Soạn bài là khâu quan trọng nhất trong việc chuẩn bị của giáo viên cho giờ lên lớp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL, tuy nó chưa dự kiến hết các tình huống trong quá trình lên lớp nhưng soạn bài thực sự là lao động sáng tạo của từng giáo viên, nó thể hiện sự suy nghĩ, lựa chọn, quyết định của giáo viên về nội dung, phương pháp giảng dạy, hình thức lên lớp phù hợp với đối tượng học sinh và đúng với yêu cầu của chương trình. Quản lý việc soạn bài và chuẩn bị lên lớp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL phải đảm bảo những yêu cầu cần thiết đó là:

- Đề ra những quy định cụ thể về việc soạn bài và chuẩn bị tiết dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

- Bồi dưỡng năng lực soạn bài và chuẩn bị lên lớp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

- Chỉ đạo soạn bài đảm bảo tính tư tưởng, tính giáo dục của dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

- Chỉ đạo soạn bài phải đúng quy chế, soạn bài chu đáo trước khi lên lớp, chống việc soạn bài để đối phó với kiểm tra.

- Chỉ đạo không rập khuôn máy móc, đảm bảo và khuyến khích tính tích cực, tự giác và sáng tạo của giáo viên.

- Kết hợp nhiều hình thức kiểm tra giáo án của giảng viên đảm bảo dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

Để soạn bài chuẩn bị lên lớp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL của giáo viên có thể thực hiện theo một kế hoạch đồng bộ và có hiệu quả, trung tâm GDQP&AN cần phải phân công trách nhiệm cụ thể cho cán bộ giáo viên trong Trung tâm, tạo mọi điều kiện để họ thực hiện tốt việc soạn bài và chuẩn bị lên lớp, có kế hoạch thường xuyên kiểm tra, theo dõi để khuyến khích kịp thời, đồng thời điều chỉnh những sai lệch nhằm thực hiện đúng những quy định đề ra.

2.3. Quản lý đổi mới phương pháp dạy học thực hành theo hướng hình thành tính kỷ luật cho sinh viên tại trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN

Đổi mới phương pháp dạy học thực hành theo hướng HTTKL tại trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN là yêu cầu cấp thiết, quan trọng đối với việc nâng cao chất lượng môn học. Đặc biệt, đây lại là môn học mang tính đặc thù cao, nếu giáo viên, giảng viên không có phương pháp giảng dạy phù hợp, linh hoạt dễ dẫn tới sự “khô cứng”, nhàm chán. Tuy nhiên, việc đổi mới phương pháp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL phải dựa trên cơ sở bảo đảm đủ nội dung, chương trình, thời gian học tập và phải lấy chất lượng, hiệu quả dạy - học là mục tiêu hàng đầu. Chính vì vậy trong quá trình quản lý đổi mới phương pháp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL phải có những biện pháp tác động cụ thể, phong phú và linh hoạt để nâng cao chất lượng giờ lên lớp của giáo viên.

Quản lý đổi mới phương pháp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL của giáo viên tập trung vào các nội dung:

Nâng cao nhận thức về nhiệm vụ đổi mới phương pháp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

Xây dựng tiêu chí cụ thể về đánh giá phương pháp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

Bồi dưỡng nâng cao năng lực phương pháp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL cho giáo viên.

Bồi dưỡng kỹ năng sử dụng phương tiện, kỹ thuật trong dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

Thường xuyên theo dõi đánh giá giờ dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL của giáo viên.

Tổ chức thao giảng về đổi mới phương pháp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

Tổ chức đối thoại với học sinh, sinh viên về phương pháp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

Tổ chức các bộ môn dự giờ, rút kinh nghiệm, đánh giá phương pháp dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL sau dự giờ.

Sử dụng kết quả trong đánh giá dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL, xếp loại thi đua của giáo viên.

Để đảm bảo được những yêu cầu quản lý giờ dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL, Trung tâm cần quy định rõ chế độ thực hiện và kiểm tra, kế hoạch giảng dạy, kiểm soát các giờ lên lớp, duy trì nề nếp dạy học, điều khiển nhịp điệu dạy học và tạo nên bầu không khí sư phạm trong Trung tâm.

2.4. Quản lý hoạt động học tập thực hành theo hướng hình thành tính kỷ luật cho sinh viên tại trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN

Quản lý học tập thực hành theo hướng HTTKL của sinh viên tại trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN là một trong những nội dung trong công tác quản lý, giữ một vị trí vai trò quan trọng và mang tính đặc thù riêng đối với sinh viên học tập thực

hành GDQP&AN theo hướng HTTKL; đồng thời nó cũng đáp ứng với khoa học giáo dục ngày nay đó là để nâng cao chất lượng học tập của người học, người dạy phải chuyển từ dạy học sang dạy tự học. Nội dung của công tác quản lý học tập thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL đối với sinh viên được thể hiện từ việc quản lý tốt về thời gian lên xuống lớp, quá trình học tập cũng như tự học, tự nghiên cứu của sinh viên và học viên trong từng môn học, có kiểm tra đánh giá, rút kinh nghiệm đối với từng sinh viên và học viên trong quá trình học tập thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL, tập trung vào những nội dung cơ bản:

Giáo dục ý thức động cơ và thái độ học tập thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

Bồi dưỡng phương pháp học tập thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL cho sinh viên.

Xây dựng những quy định cụ thể về học tập thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

Xây dựng quy định về tự học tập thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL của sinh viên.

Chỉ đạo giáo viên chủ nhiệm giám sát nề nếp học tập thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL của sinh viên

Tổ chức trực ban theo dõi việc thực hiện ra vào lớp của sinh viên.

Kết hợp với đoàn TNCS, quản lý học tập thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL của sinh viên.

2.5. Quản lý cơ sở vật chất, vũ khí trang thiết bị, phương tiện dạy học thực hành trên lớp theo hướng hình thành tính kỷ luật cho sinh viên tại trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN

Một trong những nội dung quản lý dạy học thực hành theo hướng HTTKL viên tại trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN là phải thực hiện quản lý cơ sở vật chất, thiết bị, phương tiện phục vụ dạy học thực hành. Bởi lẽ, để HTTKL của sinh

viên trong quá trình dạy học thực hành GDQP&AN thì không chỉ yếu tố con người, mà còn bao gồm cả yếu tố cơ sở vật chất. Nghĩa là, cơ sở vật chất, thiết bị dạy học phải bảo đảm tốt, từ thao trường, bãi tập, vũ khí, quần áo.... phải đảm bảo chất lượng tốt. Nhất là thiết bị dạy học môn GDQP&AN có tính đặc thù riêng, do đó việc mua sắm trang thiết bị phục vụ dạy học cũng có những khó khăn nhất định, từ đó đòi hỏi Ban Chủ nhiệm khoa cần có sự chỉ đạo các bộ phận trong công tác bảo quản, cấp phát, sử dụng vật chất với hiệu quả cao nhất góp phần nâng cao hiệu quả chất lượng các giờ giảng, tạo điều kiện dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL.

Nội dung quản lý cơ sở vật chất, kỹ thuật phục vụ dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL ở trung tâm GDQP&AN bao gồm:

Thực hiện rà soát cơ sở vật chất, thiết bị, phương tiện phục vụ dạy học thực hành theo quy định.

Xây dựng kế hoạch mua sắm, bảo quản, giữ gìn, sử dụng cơ sở vật chất, thiết bị, phương tiện phục vụ dạy học thực hành

Xây dựng nội quy sử dụng cơ sở vật chất, thiết bị, phương tiện phục vụ dạy học thực hành.

Bồi dưỡng cho CBQL, giảng viên trong việc nâng cao khả năng sử dụng cơ sở vật chất, thiết bị, phương tiện phục vụ dạy học thực hành.

Xây dựng kế hoạch trang bị và sử dụng cơ sở vật chất, thiết bị, phương tiện phục vụ dạy học thực hành.

Khen thưởng, động viên giảng viên sử dụng cơ sở vật chất, thiết bị, phương tiện phục vụ dạy học thực hành

2.6. Kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học thực hành trên lớp theo hướng hình thành tính kỷ luật cho sinh viên tại trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN

Đây là hoạt động rất cần thiết trong công tác quản lý nói chung và công tác quản lý dạy học thực hành theo hướng HTTKL tại trung

tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN nói riêng, công tác kiểm tra dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL diễn ra được thể hiện ở cả việc kiểm tra giảng dạy của giáo viên và kiểm tra đánh giá kết quả học tập của sinh viên, học viên. Là hoạt động mang tính chất chỉ đạo, lãnh đạo của Ban Chủ nhiệm khoa trong việc chỉ đạo các bộ phận chuyên môn, cũng như các tổ bộ môn giảng dạy thực hiện nghiêm túc quy chế đánh giá kết quả dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL đối với mọi đối tượng cả người dạy và người học tại trường theo quy chế của Bộ GD&ĐT. Bảo đảm quá trình đánh giá khách quan, chính xác, kịp thời, phản ánh đúng kết quả dạy và học tại trường. Trên cơ sở đó có sự nghiên cứu, rút kinh nghiệm kịp thời trong quá trình dạy và học để có biện pháp chỉ đạo các bộ phận chuyên môn cũng như từng tổ bộ môn thực hiện việc dạy và học đạt được chất lượng và hiệu quả cao nhất.

Nội dung kiểm tra, đánh giá dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL ở trung tâm GDQP&AN tập trung:

Xây dựng tiêu chí, bộ đề thi kiểm tra, đánh giá dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL ở trung tâm GDQP&AN

Chỉ đạo thực hiện nghiêm quy chế kiểm tra, đánh giá dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL ở trung tâm GDQP&AN.

Xây dựng kế hoạch đổi mới hình thức kiểm tra, đánh giá dạy học thực hành

GDQP&AN theo hướng HTTKL ở trung tâm GDQP&AN.

Tổ chức giám sát thi, kiểm tra dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL ở trung tâm GDQP&AN.

Phân tích kết quả học tập thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL ở trung tâm GDQP&AN của sinh viên.

3. KẾT LUẬN

Như vậy, để quản lý hoạt động dạy học thực hành theo hướng HTTKL tại trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN có chất lượng và hiệu quả cũng như đạt được mục đích, yêu cầu đặt ra của môn học đòi hỏi các chủ thể quản lý cần có sự chỉ đạo chặt chẽ các bộ phận trong trường cũng như sự phối hợp của các bộ phận cơ quan, đơn vị trong Nhà trường và các đơn vị bạn, để cho hoạt động dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL tại trung tâm GDQP&AN Trường ĐHSPTDTTHN diễn ra đồng bộ, đúng kế hoạch với chất lượng và hiệu quả cao nhất. Các nội dung quản lý dạy học thực hành GDQP&AN theo hướng HTTKL có quan hệ chặt chẽ và thống nhất biện chứng với nhau, chính vì vậy quá trình quản lý phải tiến hành một cách đồng bộ, thống nhất trên tất cả các mặt nhằm từng bước nâng cao chất lượng dạy và học của khoa, cũng như là chất lượng giáo dục và đào tạo chung của Nhà trường.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Chính trị (2007), *Chỉ thị 12/CT/TW của Bộ Chính trị ngày 03 tháng 5 năm 2007 về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác GDQP-AN trong tình hình mới”*.
2. Bộ Giáo dục và đào tạo (2017), *Thông tư Số: 03/2017/TT- -BGDDT ngày 13 tháng 01 năm 2017 về Ban hành Chương trình giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và cơ sở giáo dục đại học*.
3. Bộ Quốc phòng (2002), *Điều lệnh quản lý bộ đội Quân đội nhân dân Việt Nam*. Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội
4. Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Trường Đại học Sư phạm Thể dục thể thao Hà Nội (2019), *Báo cáo tổng kết công tác giáo dục và đào tạo năm học 2018 – 2019*, Hà Nội.

Ngày nhận bài: 11/03/2024; Ngày đánh giá: 20/04/2024; Ngày duyệt đăng: 06/12/2024